

SUOMALAISIA SOTILAITA

Sotilaiden elämäkertoja ilmestyy jatkuvasti lisää. Joidenkin kirjojen kohdehenkilö on yleisesti tunnettuja - kärjessä tietysti Mannerheim - mutta toiset ovatkin sitten suurelle yleisölle melko tuntemattomia

Runsaaseen Mannerheim-kirjallisuuteen on tullut tärkeä lisäys, kun dosentti Kari Selén on koonnut Mannerheimin kaikki puheet yksiin kansiin. Kirjaan kuuluu myös cd-levy, jolle on tallennettu laaja valikoima puheita. Puheiden tekstit tulevat olemaan tärkeä lähde monelle tutkijalle, ei pelkästään Marskia koskevan tutkimuksen osalta, vaan myös Suomen poliittisen ja sotahistorian vaiheita selvittävälle tutkimukselle.

Jalkaväenkenraali A.E. Martola ehti olla monessa mukana. Hän toimi suojeluskuntajärjestön ja puolustusvoimien johtotehtävissä, hän oli Upseeriliiton puheenjohtaja ja ehti vielä toimia rauhanturvatehtävissäkin. Jarkko Kempin kirjoittama *Jalkaväenkenraali A.E. Martola* on miellyttävästi kirjoitettu, sisällöltään ansiokas elämäkerta.

Ehkä vähemmän tunnettu henkilö on eversti Victor Tuderus. Tuderus osallistui nuorena luutnanttina Venäjän ja Turkin sotaan, joista kokemuksistaan hän kirjoitti myöhemmin laajan silminäkijäkuvauksen. Tämä aiemmin julkaisematon kertomus ilmestyy nyt Eva Gäddan toimittamassa kirjassa *Victor Tuderus - militär och målare. En skildring från rysk-turkiska kriget 1877 - 1878*. Kirjaan sisältyy myös joitain kuvataiteista kiinnostuneen Tuderuksen omia maalauksia.

*****

Kari Selén (toim.), *Mannerheim - puheet 1918 - 1947*. Werner Söderström, Helsinki 2008. 280 sivua, kuvitettu. Sisältää cd-levyn.

Jarkko Kemppi, *Jalkaväenkenraali A.E. Martola*. Otava, Helsinki 2008. 350 sivua, kuvitettu.

Eva Gädda (utg.), *Victor Tuderus - militär och målare. En skildring från rysk-turkiska kriget 1877 - 1878*. Svenska Litteratursällskapet, Helsingfors 2009. 376 sivua, kuvitettu.